

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen VIII. De Ordine.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

EXAMEN VIII.

Circa materiam de Sacramento Ordinis.

CAPVT PRIMVM.

*Essentia, institutio, numerus, materia, & forma
huius Sacramenti.*

1. *Vidnam Ordo?* Sacramentum est, quo spiritualis potestas circa Eucharistiam in Missæ sacrificio traditur.

2. *Quandonam hoc institutum est Sacramentum?* A Christo Domino in vltima Cœna creditur institutum, cum Apostolis suo corpore, sanguinèque reffectis illa adiunxit verba: *Hoc facite in meam commemorationem.*

3. *Nuorum Ordinum exprime.* Sacramentorum esse ministri debuerunt, inter se quidem varietate distincti ex Diuina institutione. In Scripturis numerantur Presbyteri, Diaconi, à Patribus Subdiaconi, Acolythi, Exorcistæ, Lectores, & Ostiarij. Horum Ordines quo ad potestatem immutabiles sunt, quò ad vsum tamen censura, vel irregularitate aliqua possunt impediri. Profectò Episcopalis Ordo præter septem solet annumerari; at sub Presbyterio tanquam perfectum Sacerdotium continetur. Prima denique Tonsura non est Ordo, sed quædam ad illum præparatio.

4. *An plura Sacramenta?* Minimè; rectè enim omnes vnum Sacramentum efficiunt, cum ad vnum proximum finem referantur omnes, nempe ad Eucharistiæ Sacramentum aptè ministrandum.

5. *Munia septem Ordinum expend.* Ostiarius aperiendis & claudendis Ecclesiæ ostiis dat operam. Exorcista Dæmones à corporibus hominum abigit. Lector fructus benedicebat, iam legit, & cantat. Acolychus necessaria ad Missam præparat, & ipsi ministrat. Subdiaconus solemni in Missa Epistolam canit. Diaconus Euangelium. Eiusdem etiam munus est populo doctrinam exponere, ex Episcopi aut Parochi licentia baptizare, concionari, & in casu necessitatis ministrare Eucharistiam. Presbyter denique in Missa consecrat corpus ac sanguinem Domini, omnia Sacramenta administrat, quoad

H H h

exercitium

850 *Moralis Theologia Tract. VII. Sacramenta,*
exercitium tamen ab Episcopo, aut ab eo, qui conferre possit,
obtentam facultate.

6. *Quanam Sacramenti Ordinis materia?* Instrumentum
aliquod, initiandis Ordinibus traditum in spiritualis pote-
statis, quam recipiunt, signum. Proxima verò materies est hu-
iusmodi instrumenti traditio, mutuâque receptio. Non est
opus hanc materiam esse consecratam; at necessum est tangi-
tam ab eo qui ordines confert, quàm ab eo qui recipit. Est
quidem per diuersa instrumenta in vno Ordine diuersa pote-
stas conferatur, omnia tangenda sunt: si autem eadem, suffi-
cit vnus contactus. v. gr. vnus viceoli in Acolytha, vel ca-
licis solius, non verò patenæ in Subdiacono: quamuis de
præcepto, & ad omnem scrupulum abigendum, omnia tangi
expediens sit.

7. *Indica essentielles singulorum Ordinum materias.* In Epi-
scopo sola manus impositio de essentia est. Porro vnctio in
capite, mitræ impositio, traditio baculi in manu, & annuli in
digito, liber Euangeliorum sacramentalia quædam sunt, &
accommodata ceremoniæ. In Sacerdote duplex est, vna Ca-
licis cū vino traditio, altera impositio manuum. In Diacono
traditio libri Euangeliorum, cum impositione manus. In Sub-
diacono traditio tum Calicis vacui, & vacuæ patenæ, tum li-
ber Epistolarum. Acolytha candelabrum cum cereo, & vi-
ceoli vacui. Exorcistæ, lectorisque liber, illius quidem exor-
cismorum, huius Prophetarum. Ostiario denique Claves cum
Cymbalo traduntur.

8. *Indica Ordinum formam.* Ea est, vt verba quædam ab
Episcopo proferantur, quibus imperatio quodam modo
potestas singulis accommodata tradi significatur. *Accipe po-
restatem, &c.*

CAPVT II.

De effectibus Ordinis.

9. *Primum Ordinis effectum, nempe gratiam, indica.* Dupli-
cem ^{gratiam} hoc Sacramentum confert: iustificantem
quidem, augendo ipsam ex opere operato; & propriam, qua
dignè ministratur Ordo qui recipitur, a recipiente.

10. *De Charectere ediffere.* Imprimis etiam Characterem
tam in maioribus, quàm in minoribus Ordinibus, qui qui-
dem

dem tum integrè confertur, cum integra materia, & forma completur in singulis.

11. *Quid de Cœlibatus onere sacro Ordini adiancto?* Proprium est sacrorum Ordinum, vt Cœlibatus Ecclesiastico iure onus sustineant. Ecclesiastico dixi iure, non diuino; ideo Ecclesiæ Græcæ Sacerdos vsus Matrimonij non prohibetur, ita Romano Pontifice permittente: probabile tamen reor eodem Diuino iure prohiberi à nouo Matrimonio contrahendo. Profectò in Latina Ecclesia Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus Canonico præcepto solemne votum continentiaë emittere compelluntur; per quod inhabiles fiunt Matrimonio contrahendo, in quo tamen Pontifex legitima potest causa dispensare.

12. *Quid denique de effectu immunitatis?* A foro seculari immunes sunt Clerici, quod quidem priuilegium etiam ad eos, qui prima Tonsura initiantur, extenditur, de quo supra.

CAPVT III.

De Ministro, ritu, & suscipiente Ordines.

13. *Quinam Minister Ordinum?* Ordinarius solus Episcopus est, quem nulla censura, aut irregularitas impedit; quo minus validè hoc conferat Sacramentum. Profectò Presbyteri Cardinales ministri etiam sunt minorum Ordinum in suis Titulis; & Abbates respectu suorum Regularium. Maiorum autem, excepto Sacerdotio, solus Presbyter potest minister esse ex iure extraordinario Pontificis. Inter Regulares ipsimet Abbates eorum Superiores etiam primæ Tonsuræ possunt esse ministri. Vbi uerò Abbates non sunt, vt inter Mendicantes ad Episcopos diocesium, in quibus habitant pro recipiendis ordinibus accedendum.

§. I.
*Minister
Ordinis.*

14. *An ad Abbates Ordinum maiorum collatio pertineat?* Minimè, sed ad loci Episcopos qui etiam eis ad illos dimissorias concedit, exceptis iis Religionibus, quarum Superiores ad Pontificio priuilegio possunt.

15. *Ministri Ordinum obligationes euolue.* Ante ordinationem debet Episcopus generaliter ad cautelam ab omni censura absoluere, & in omni irregularitate dispensare, quantum potest, eos qui accedunt; & contenti diligentem examinatione non faciles aures exhibere occultum alicuius crimen pro-

852 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
ferenti. Porro in ipsa Ordinatione materiam & formam ritè applicet; eos qui ordinibus initiantur, quando imprimuntur Character, admoneat; absque grauis culpæ conscientia Ordines conferre curet, defectibus denique, si qui fortè incidant, sciat opportunè occurrere.

16. *Quid de Dimissoriis?* Episcopus concedit dimissorias, triplex quidem, aut Episcopus originis, aut Beneficij, aut domicilij. Episcopo absente eius Vicarius generalis. Et Capitulum vacante Sede post annum transactum.

17. *Ministrum Ordinarium Episcopatus indica.* Alij tres Episcopi sunt Ecclesiastico iure ab Apostolorum tempore; in quo tamen Pontifex dispensat. *Si exemptus Episcopus sit:* Papa consecrat, aut alius de ipsius commissione. Metropolitanum quidem Suffraganei tres consecrant, reliquis per literas consentientibus.

§. 2. 18. *Quenam ad ritum Ordinum pertinent?* Clericalis vestis, & tonsura in modum coronæ. Loci, temporis que circumstantiæ. Interstitiorum obseruatio. Utque ne generalis interdicti tempore conferantur.

19. *Quenam capax Ordinis recipiendi?* Omnis homo, sed non omnis legitimè respicit.

20. *Inhabiles diuino seu Ecclesiastico iure recense.* Diuino iure incapaces sunt fœminæ, non baptizati, & inuiti. *Quis per metum cogitur.* Ordinatus est, quia voluntate quantumvis coacta consensit; voto tamen non adstringitur; vnde Matrimonium contrahere, etiam absque illius dispensatione potest. Deinde infantes, furiosi, & amentes ordinandi non sunt.

21. *Quid si Ordinibus initientur?* Characterem recipiunt; quippe non sunt ad Ordinem inhabiles. Præterea naturali iure ad Ordines ministrandos apti non sunt perpetuò amentes, omnino cæci, muti, priuati manibus, & similes. Denique Ecclesiastico iure inhabiles sunt omnes irregulares hoc sensu, ut recipiendo peccent, & ab eorum vsu suspensi mancant, licet Characterem quidem recipiant.

22. *Quotnam requiruntur, ut Ordo sit validus?* Tria, debita materia, debita forma, & intentio tam Ministri, quam recipientis, si adultus sit.

23. *Vt autem sit fructuosus, quidnam?* Requiritur in suscipiente conscientia sine mortali, recta intentio, ac vitæ probitas.

24. *Vt denique ritè sumatur?* Septem requiruntur. Primum, literæ dimissoriæ proprij Episcopi siue originis, siue Beneficij, siue domicilij. 2. Examen coram Episcopo. 3. Titulus

lus seu Beneficij, seu patrimonij, seu paupertatis in Regularibus. 4. Ordinata acceptio, vt scilicet non prius altior Ordo assumatur,quam inferior. 5. Debata temporum interstitia feruentur. 6. Præscripta Ordinationum tempora. 7. Locus qui in solemni Ordinum collatione Cathedralis Ecclesia esse debet; in priuata autem Sacellum, & Capella.

25. *Ætatem ordinandorum aperi?* Ad primam Tonsuram & minores tres septennium completum. Pro Acolyto annus duodecimus completus. Pro Subdiacono viginti & duo. Pro Diacono 23. Pro Sacerdote 25. Omnes quidem incepti. Deum pro Episcopo trigefimus completus esse debet.

CAPVT IV.

Praxis circa materiam de Sacramento Ordinis ex Societatis IESV Doctõribus.

16. **D**ixisti Episcopum debere esse proprium, vel cum proprij ¹ §. 1. licentia, vt Ordines conferat; sub pœna quidem suspensionis per annum: rogo, an si Episcopus alienum subditum ordinaret cum spe rationabili eius ratihabitionis, censuram incurret? Docet Sanchez opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. n. 13. Sanch. non posse Episcopum proprium huiusmodi ordinationem ratam habere. At Reginaldus tom. 2. lib. 3. tract. 1. c. p. 4. sect. 3. Reginaldus. 15. contrarium asseruit ex c. ultim. 9. quest. 2. vbi factum D. Epiphaniij allegatur eo modo in dicecesi D. Chrysostomi ordinantis.

27. *Quandonam proprius Episcopus appellandus?* Aut ratione originis, v. g. si ordinandus, aut pater illius natus sit in alia dicecesi, etiam si tempore natiuitatis filij pater in aliam dicecesim domicilium transtulisset. Aut ratione domicilij, aut ratione Beneficij. Vnde si Episcopus suo familiari, aut famulo familiari, statim conferat Beneficium, potest illum ante triennium ordinare; quia tunc non ordinatur titulo familiaritatis, sed Beneficij, ratione cuius in eius dicecesi domicilium acquirit. Sanchez opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 25.

28. *Sciõ, Episcopum ordinare non posse vel subditos in aliena dicecesi sine dicecesani Episcopi licentiã: rogo, an possit hanc concedere Capitulum sedis vacantis, aut eius Vicarius? Potest etiam infra annum non quidem pro subditis sedis vacantis*

Henric. cantis, sed ordinantis Episcopi. Henriquez lib. 10. cap. 22. num. 1.

Turr. 29. Inuitatur Episcopus ad ordinandum aliena Diocesis subditos: potest ne inibi sine alia venia suos ordinare? Potest quidem Turrianus de censur. lib. 5. disput. 46. dubitat. ult. asseruit.

Filliuc. 30. Debet ne Episcopus præmittere edictum, ne quis ad Ordines suscipiendos accedat cum impedimento, sub censura? Non debet, sed potius ad cautelam omnes absolueri generali. Recordatur quis postea sese illigatum aliqua censura, à qua poterat Episcopus ille absolvere. Non indiget alia absolutione, illa generali præmissa. Filliucius tom. 1. tract. 9. c. 5. num. 99.

Lugo. 31. Quid si Episcopus per præconem protestatur, se irregulares, aut non habentes verum titulum, &c. ordines nolle? Asserit Card. Lugo de Sacram. disp. 81. sect. 7. num. 119. non manere ordinatos, si re vera Episcopus talem haberet intentionem. Monet tamen huiusmodi protestationem ad terrorem fieri. Porro Præpositus in 3. p. q. unic. dub. 17. n. 171. omnes scrupulos tollit, asserens illam protestationem explicandam esse de illis illegitimis, & irregularibus, quos Episcopus tales cognouerit: non quos ignorauerit.

§. 2. De sub- 32. An ordinandus debeat prius Sacramentum Confirmationis accipere? Asserit Toletus lib. 3. cap. 71. num. 6. sub peccati icito Ordinum. mortalis, & irregularitatis poena. Alij negant adeo strictis verbis uti Concilium Trid. sess. 22. cap. 4. sed solum consulere Tolet. Episcopus, ut non confirmatos non promoueat. Probabiliter ergo tam suscipiens, quam conferens ordinem ante ordinandi Confirmationem, veniariter delinquit.

Sanch. 33. Scio ordinatum ante aetatem, suspensionem incurrit, præter Episcopum, aut minores Ordines suscipientem: rogo, an in Ordinibus maioribus excuset bona fides, aut ignorantia? Requirit legitimam aetatem dixisti: rogo, an si ultimus dies aetatis sit inceptus, possit quis ante aliquot horas ordinari? Potest quia in fauorabilius dies ceptus pro completo habetur. Sanchez opusc. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 33. n. 6.

Præp. 34. Qui ex defectu legitime aetatis irregularitati est obnoxius, incurrit ne illam celebrando ipsa in ordinatione cum Episcopo? Non; quia cum celebrat, nondum planè ordinatus, cum nondum absoluedi potestatem acceperit. Gaspar

Gaspar Hurtado de susp. diffie. 15. num. 36. An Diaconus, & Hurr. subdiaconus incurrant? Afferit ille; quia canentes Euangelium, & Epistolam illorum ordines perfectè collati supponuntur. At Suarius disp. 31. sect. 1. docet neque hosce irregulares; quia Ordinario vsque ad completum officium perseuerat.

35. Scio, ordinandos ab alio, quàm à proprio Episcopo debere habere dimissorias ab Episcopo, aut Capitulo sede vacante, & si sit Regularis, à Superiore suo: rogo, an Regularis Prelatus possit dare dimissorias ad quemcunque Episcopum? Potest quidem, vt subditur ordinetur non solum à Diocesano, sed eo absente, vel Ordinationes non habente à quocunque alio, ex priuilegio concesso Congregationi S. Benedicti Vallisol. à Clemente VIII. & deinde nostræ Societati IESV à Gregorio XIII. cum amplitudine ad Nouitios, vt ait Suarius tom. 3. de Rel. lib. 5. c. 16. n. 17. Quæ amplitudo ad tollendos scrupulos expressa fuit; quia priuilegium Nouitios comprehendebat, cum hi omnibus professorum priuilegiis gaudeant.

36. Requiritur titulum in seculari ordinando, aut Beneficij, aut patrimonij, scio: rogo autem, an possit aliquando Episcopus dispensare? Raro quidem, v. gr. cum Collegiali docto, & insigni Collegij Salmanticensis Vallisoletani Sanctæ Crucis, aut Complutensis, &c. quia huic non deficiet cathedra, præbenda, aut Beneficium. Henriquez lib. 3. cap. 37. num. 2. Henric. Gloss. litt. O.

37. Ordinatur quis cum Beneficio factò, peccat mortaliter: rogo, an incurrat suspensionem? Ex Henriquez lib. 5. c. 37. negatiuè respondeo; quia suspensio illa c. neminem, & c. Sanctorum, in quibus suspenduntur ordinati absque titulo, iam reuocata est per c. cum secundum 16. de præb.

38. Potest ne, aut debet Clericus patrimonium factè donatum retro donare? Aliquis asseruit non teneri; quia clausula in donatione apposta de retro donando, cum sit contraria iuri, nullam inducit obligationem. At Auila part. 3. disp. 5. dubitat. 5. conclus. 3. docet in conscientia ad restitutionem obligari; quia in hoc foro donatio valet iuxta donantis intentionem. Porro si restituat post susceptos ordines, antequam alia bona acquirat, vnde viuat, grauius delinquere ait Turrianus de cens. lib. 5. disp. 46. dubitat 1. quia Concilij Trid. præscripta violauit non tamen incurrere suspensionem; quia hæc nullibi statuitur.

39. Ordines scio gradatim accipiendos; ordinatus enim per saltum incurreret suspensionem Ordinis suscepti: an suscepti per saltum

356 *Moralis Theologia Tract. VII. Sacramenta,*
salutem? Ita planè, non enim suspenditur ab exercitio alio-
rum Ordinum ritè susceptorum. *Suario de cens. cap. 31. sess. 1.*
auctore.

40. *Recipi debent Ordines cum debitis temporis interstitiis,*
gravius scio delinquere, qui non servant: rogo, an incurvat sus-
pensionem? Non; quia suspensio à Sixto V. sublata ex Cle-
mente VIII. *Filliucius tom. 2. tract. 17. c. 5. n. 86.*

41. *Posse Episcopum in interstitiis dispensare, dixisti, pro*
necessitate, aut utilitate Ecclesie: exprime in specie. Respon-
deo ex *Hurtado de Sacrament. Ordin. diff. 23.* posse ordinari
sine interstitiis, qui habet beneficium; aut Capellaniam cum
onere celebrandi. Et ex declaratione Cardinalium, qui in
litteris, aut virtute multum profecit; quia hic ordinatus vi-
lis existet Ecclesie.

42. *An dispensatio interstitiorum quoad Regulares per-*
tineat ad Episcopum? Pertinet ad Superiores ipsorum Regu-
larium ex privilegio Gregorij XIII. concessio nostræ Socie-
tati. Quod quidem licet *Hurtado diff. 23.* ad solam Societa-
tem restringit, ex *uaru de Rel. tom. 4. tract. 8. lib. 2. c. 12. n. 21.*
sententiâ ad omnes Religiones communicantes est exten-
dendum.

§. 3.
De Or-
dinis
materia,
& for-
ma.
Bellar.
Valent.
Filliuc.
43. *Materiam Sacerdotis duplicem esse asseruisti, traditio-*
nem Calicis cum vino, patens cum hostia: & manuum impo-
sitionem: an utraque essentialis? Asserit *Card. Bellarminus de*
Sacr. Ord. lib. 1. c. 9. essentialem partialem, primam quidem
ad potestatem consecrandi, secundam ad potestatem absol-
uendi. At *Valentia tom. 4. d. 9. q. 1. p. 5.* solam Calicis traditio-
nem esse materiam essentialem docet, impositionem vero
manuum solum Sacramentale ex præcepto adhibendum.

44. *Quanam subdiaconatus necessaria materia?* Ait *Filliuc-*
cius tom. 2. tract. 9. cap. 2. num. 45. duplicem esse, traditionem
Calicis vacui cum patena superposita, & traditio libri Epi-
stolarum ex parietate rationis cum traditione Evangelio-
rum in Diaconatu. At *Coninch de Sac. d. 20. dub. 6. num. 69.*
solam Calicis traditionem necessariam materiam asserit. *An*
Calix necessariò consecratus ad id minus? Negat *Henriquez*
lib. 10. cap. 5. Gloss. lit. F.

45. *An debeat omnium Ordinum forma physicè cum mate-*
ria coexistere? Non, sed sufficit, coexistat similtate morali.
Granado in 3. p. contr. 9. tract. 1. d. 6. num. 16.

46. *Pro invaliditate Ordinis adsunt rationes probabiles: po-*
test ne iterari? Potest sub conditione, auctore Granado n. 2.
Debet ne? Debet iterari Episcopatus, & Presbyteratus; ne
Episco

Episcopus non ordinandi, aut Presbyter non consecrandi, & absoluedi se periculo exponat, maximo cum fidelium detrimento. Id quod in inferioribus Ordinibus non procedit.

47. An Diaconus, & Subdiaconus sapius canentes Evangelium, & Epistolam in peccato mortali, mortaliter delinquant? Negatiue respondeo cum Vasquez; quia talis actio non est dispensatio meritorum Christi, vt est administratio Sacramentorum. Idem à fortiori dicendum de exercitio minorum Ordinum; quia probabile est hos non esse Sacramentum.

§.4.
De Ordine,
varia.
Vasq.

48. Num Ordo sacer per metum, aut vim susceptus Matrimonium dirimat? Cum Sanctio assero non dirimere, nec impedire; quia votum ex graui metu factum nullum est.

Sanch.

49. Mala fide quis ante aetatem legitimam, vel sine litteris Dimissorijs, vel extra legitima tempora sacrum suscipit Ordinem. In suspensionem incidere, & si celebrationi det operam, in irregularitatem cum Auila assero. Admonuerim, eum, qui bona fide id præstat, non incurrere suspensionem; neque irregularitatem si adueniente postea mala fide celebret. Quod si ob non legitimam aetatem sit, vbi aetatem legitimam attingat, poterit sine vlla dispensatione actum Ordinis bona fide suscepti exercere.

eundem ex
Auila. excreat

50. Suscipit quis primam Tonsuram, vel minores Ordines cum intentione ad maiores non ascendendi; sed tantum vt caudeat priuilegio Clericali: delinquit ne mortaliter? Negatiue cum Sanctio respondeo.

Sanct.

51. An possit Episcopus die Dominica maiores Ordines iusta ex causa conferre? Respondet Henriquez, affirmatiue si Dominica ista sit sequens Sabbatum, quo assolent conferti, & ieiunium Sabbati continuet vsque ad Dominicam.

Henriq.

52. An possit Episcopus extra Diocesim proprijs subditis primam conferre Tonsuram? Posse Azorius ait; quia Ordo non est. Quid si inuitatus in aliena Diocesi fuerit ad Ordines conferendos? posset ne tunc etiam ordinare alienos habentes dimissorias suorum Episcoporum sine nona inuitantis Episcopi licentia? Ex Toleti placito assero posse, nisi manifesta Episcopi præscriptio ad solos subditos extendatur.

Azor.

Tolet.

53. Accedit Regularis ad Presbyteratum Latinam linguam minus intelligens: potest ne ordinari? Posse affirmo, si non ille ad animarum curam, sed ad chorum deputandus accedat.

54. Num omnes Ordines Sacramenta sint? Ex Bellarmino

Bellar.
&

HHh 5

858 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
& aliis opinor Sacramenta esse. Vnde elicio minores Ordines
in peccato mortali suscipere, mortale esse.

55. *Specialius assigna tempus, quo Ordines conferuntur?* Pri-
ma Tonsura, quæ ad Ordines est dispositio, potest quouis die
conferri. Minores Ordines diebus festis, & quarta Feria qua-
tuor Temporum, Episcopatus Dominica die; quia in ea Spi-
ritus sanctus in Apostolos descendit. At Maiores Sabbato
quatuor Temporum, & Paschæ, & mediæ Quadragesimæ da-
ri solent. Non quidem conferuntur post prandium, nec Ordo
sacer sine Missa. Ex Emanuele.

EXAMEN IX.

Circa materiam de Sacramento Ma-
trimonij.

CAPVT PRIMVM.

*De Matrimonij essentia, indissolubilitate, Ministro,
solemnitate, Dinortio.*

§. I.
Essentia
Matri-
monij.

1.

Vidnam est Matrimonium? Considerari potest
tripliciter. Vt officium naturæ ad liberos pro-
creandos: vt remedium concupiscentiæ, ad
seruandum in voluptatibus modum: vt nouæ
legis Sacramentum, ad onera Matrimonij diuina gratia sub-
leuanda. Profectò, vt naturæ est officium, definitur: Coniun-
ctio legitima maritalis viri ac fœminæ in vsum coniugij in-
diuiduam vitæ consuetudinem retinens. Vt verò Sacramen-
tum est, dicitur: Signum sacrum gratiam conferens, qua & re-
primere concupiscentiam, & fideliter cohabitare, ad prolem
educandam coniuges valeant.

2. *Quanam huius materia Sacramenti?* Remota quidem
contrahentium corpora sunt: proxima verò mutua corporum
traditio.

3. *Formam exprime.* Forma est mutua ipsorum corpo-
rum traditorum receptio, aut acceptatio iisdem expressa
signis.

4. *Minister quisnam?* Ministri quidem contrahentes ipsi
sunt; Parochus quippe principalis est testis. Hinc Matri-
monium